

Complexnummer: 509437

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Pastorie

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

509438, 509439

Woonplaats

Ulrum

Gemeente

Het Hogeland

Provincie

Groningen

Locatie van het hoofdobject

H. de Cockstraat 1, 9971 AZ te Ulrum

Complexomschrijving

Inleiding

Complex bestaande uit een PASTORIE en een CONSISTORIEGEBOUW behorend bij de op hetzelfde terrein gelegen Nederlands Hervormde kerk (monumentnummer 35863). De voormalige pastorie is ouder dan 1850, maar vertimmeringen in 1858, 1865 en 1913 zijn waarschijnlijk bepalend geweest voor zijn huidige uiterlijk. In 1829 werd de pastorie al bewoond door Hendrik de Cock die toen aantrad als predikant. Onder leiding van De Cock splitste een groep rechtzinnige gelovigen zich in 1834 af van de Nederlands Hervormde kerk. Deze beweging staat bekend onder de naam "de Afscheiding" en betekende het begin van de Gereformeerde Kerk. De pastorie was toentertijd veel groter: het pand had een achterhuis en schuur, die in 1948 zijn afgebroken. Er is een nieuw achterhuis voor in de plaats gekomen. De pastorie, die is opgetrokken in een Ambachtelijk-traditionele trant met Eclectische elementen, is nu verkocht aan een particulier.

Het consistorie- en ontvangstgebouw "Irene" is volgens de gevelsteen in het pand in 1902 gebouwd en heeft een Ambachtelijk-traditionele vormgeving. In 1993 is het gerenoveerd, waarbij de gietijzeren vensters vervangen zijn door houten en het interieur is vernieuwd. Het pand is nu in gebruik als verenigingsgebouw van de Nederlands Hervormde kerk. Kerk, pastorie en consistorie liggen op een door een hek en muurtje afgebakend terrein, bovenop de wierde. Kerk en pastorie liggen respectievelijk op de noord- en zuidkant van het terrein en de consistorie ligt aan de westkant, er midden tussenin. Een met klinkers bestraat pad verbindt de drie gebouwen met elkaar.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Complex, bestaande uit een pastorie en consistoriegebouw van algemeen cultuurhistorisch belang

- vanwege het grote historische belang van de plek, als de kiem van de Afscheiding
- vanwege de relatieve gaafheid van de samenstellende onderdelen
- vanwege de duidelijke functionele en ruimtelijk-visuele samenhang van de samenstellende onderdelen
- vanwege de beeldbepalende ligging van het complex op de wierde, midden in het dorp

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 509438

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 juni 1999
Kadaster deel/nr 82782/112

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Ulrum Het Hogeland Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Ulrum

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Ulrum D 1655

Omschrijving**

Omschrijving

Voormalige PASTORIE bij de Nederlands Hervormde kerk opgetrokken op rechthoekige plattegrond met gepleisterde gevels op een zwart gepleisterd trasraam. Het door een kroonlijst met gepleisterd fries omsloten schilddak is gedekt met nieuwe pannen en heeft vier gepleisterde schoorstenen.

De hoofdentree bevindt zich midden in de noordgevel in een doorgetrokken geveldeel met zadeldak en bestaat uit een houten paneel deur met half rond bovenlicht gevuld met vier houten pijlen, in een houten omlijsting met kroonlijst. In de topgevel bevinden zich twee kunststof zesruits vensters (oorspronkelijk van hout).

Het pand heeft in de noordgevel vier houten zesruitsvensters, evenals in de oostgevel. In de westgevel bevinden zich twee hoger gelegen zesruitsvensters met eronder twee in de grond verzonken keldervensters en in de zuidgevel twee zesruitsvensters.

Het gepleisterde achterhuis valt buiten de bescherming van rijkswege.

Waardering

Voormalige pastorie van algemeen cultuurhistorisch belang

- vanwege haar belangrijke historische betekenis als woonhuis van de predikant van de Afscheiding uit 1834, Hendrik de Cock
- vanwege haar functionele en ruimtelijke relatie met kerk en consistorie
- vanwege haar centrale ligging in het dorp op de wierde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Pastorie(K)

Monumentnummer*: 509439

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 juni 1999
Kadaster deel/nr	82782/110

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Ulrum	Het Hogeland	Groningen

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Ulrum	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Ulrum	D			1868

Omschrijving**

Objectomschrijving

9971AZ3

Omschrijving

CONSISTORIEGEBOUW uit 1902 opgetrokken in roodbruine baksteen op een rechthoekige plattegrond. Het pand heeft een driezijdig schilddak met een rechte voorgevel waarop een dakruiter prijkt. Het dak is bedekt met een zwarte Hollandse pan en wordt omsloten door een mastgoot (niet origineel) op bakstenen klossen. De bakstenen dakruiter heeft aan elke zijde een verdiept betonnen rechthoekig vlak en wordt bekroond door een vierzijdig ingesnoerde spits van zink met bovenop een windvaan met paard.

De voorgevel (oostgevel) heeft in het midden een nieuwe toegangsdeur onder een half rond bovenlicht met roedenverdeling. Aan weerszijden van de deur een rondboogvenster met houten roedenverdeling (oorspronkelijk gietijzer). In de topgevel met vlechtingen bevindt zich een gietijzeren roosvenster. Zowel deur als vensters hebben een rollaag van donkere en gele baksteen met gepleisterde aanzet- en sluitstenen. De vensters hebben bakstenen onderdorpels.

De noordgevel bestaat uit drie traveeën met elk een identiek rondboogvenster als in de voorgevel. De zuidgevel heeft dezelfde indeling als de noordgevel, alleen zijn de rollagen boven de vensters geheel van roodbruine baksteen en ontbreken de aanzet- en sluitstenen.

De oostgevel heeft een bakstenen aankapping die buiten bescherming van rijkswege valt.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Consistoriegebouw van algemeen belang

- vanwege de sobere, maar aardige vormgeving
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het exterieur
- vanwege de functionele een ruimtelijk-visuele relatie met de pastorie en de kerk
- vanwege de beeldbepalende ligging op een wierde

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Catechisatielokaal